

Praha 7. prosince 2023

Pražská deklarace politického výboru CEMR

Větší důvěra v místní a regionální samosprávy a silnější hlas pro ně

§1 My, členové Rady evropských municipalit a regionů, zastupující milion demokraticky zvolených evropských politiků z 60 různých asociací ze 40 zemí, zdůrazňujeme klíčovou roli místních a regionálních samospráv, která je důležitá při řešení významných výzev, které naše obce a regiony čelí. Je nezbytné, aby tvůrci politik EU a národní vlády konzultovali a spolupracovali s místními a regionálními samosprávami při přípravě nových právních předpisů.

§2 Místní a regionální samosprávy jsou první, kdo reaguje na množství současných společenských výzev konkrétními kroky a řešeními. Současná podoba a vývoj politik EU však ne vždy umožňují místním a regionálním samosprávám plně využít jejich možností a pravomocí v daném území. **Zdůrazňujeme proto zejména následující:**

§3 **Nedostatečná účast místních samospráv na rozhodování:** Místní samosprávy jsou nejlépe informovány, pokud jde o potřeby jejich občanů. Je nezbytné, aby měly možnost aktivně se podílet na tvorbě politik EU a byly zapojeny do rozhodovacího procesu. Nedostatečná účast a konzultace s místní a regionální úrovní při navrhování a provádění evropských politik může vést k neúčinným rozhodnutím a nespravedlivému rozdělení zátěže mezi regiony. V této souvislosti je důležité zdůraznit, že to platí i pro země, které nejsou členy EU, ale přesto díky Dohodě o EHP uplatňují řadu pravidel a předpisů EU.

§4 **Nedostatečné dlouhodobé financování přechodu k udržitelnosti:** Nedostatečná finanční podpora a financování územní soudržnosti pro místní a regionální samosprávy v Evropě a vysoká administrativní zátěž stávajících fondů mohou zpomalit transformaci technologií a infrastruktury, což by mohlo znemožnit dosažení cílů Zelené dohody a ohrozit hospodářskou stabilitu místních komunit.

§5 **Negativní sociální dopady a nerovnosti procesu transformace:** Implementace politik zaměřených na ekologický transformační proces může mít negativní sociální dopady a vést k rozkolu mezi venkovem a městy, zejména v regionech s vysokou závislostí na průmyslu a fosilních palivech. To může vést k nerovnostem a sociálním konfliktům, kterým je třeba aktivně předcházet.

§6 **Požadavky, které neodrážejí skutečné možnosti a situaci jednotlivých zemí:** Tyto požadavky a nastavená kritéria podle jednotného pravidla pro všechny (one fits all) jsou problematická. Nereflektování daných podmínek v místě by proto mohlo vést k nízké míře přijetí cílů a možnému nepodpoření realizace ambiciózních cílů, které si Evropa stanovila.

§7 **Aby místní samosprávy mohly plnit své povinnosti vůči občanům a svou strategickou úlohu při provádění evropských a vnitrostátních politik, vyzýváme tvůrce politik EU a vlády členských států, aby:**

1. §8 strukturálně a strategicky více integrovali místní a regionální samosprávy do procesu tvorby politik, zejména tam, kde jsou decentralizované pravomoci pro efektivní výsledky politik.
2. §9 dále posilovali zapojení dětí, které je všeobecně uznáváno jako základní právo. Účast dětí zahrnuje různé aspekty jejich zapojení s pevnou vazbou na Úmluvu o právech dítěte a učinit z ní základní kámen zásadních diskusí, které se týkají dětí v současnosti i v budoucnosti.
3. §10 zjednodušili evropské předpisy, odstranili byrokratickou zátěž a uplatňovali zásadu "jedno pravidlo přidat, jedno ubrat" i na nové evropské požadavky, které se týkají místních orgánů
4. §11 důsledně uplatňovali požadavek na skutečnou partnerskou spolupráci mezi národní a místní nebo regionální úrovní v souladu se zásadou principu partnerství úspěšně zavedeného při implementaci politiky soudržnosti.
5. §12 stanovili realistické a flexibilní procentní cíle pro nařízení opatření EU, které budou zohledňovat různé potřeby jednotlivých obcí a regionů.
6. §13 zajistili regulační rámec s milníky, které kombinují obecní návrhové a realizační koridory, a poskytli pobídky pro investice do udržitelných infrastruktur, aniž by byla ohrožena bezpečnost. Samosprávy potřebují zejména finanční zdroje a strukturální podporu.
7. §14 zvýšili podporu nadnárodní infrastruktury a intenzivněji podporovali přeshraniční spolupráci, např. podporou evropského přeshraničního mechanismu 2.0.
8. §12 zlepšili a zjednodušili rozsáhlou a náročnou administrativu a překážky pro žadatele v přístupu k prostředkům z přímo řízených fondů EU.

§16 Pražskou deklarací CEMR zdůrazňujeme potřebu spolupráce a intenzivnějšího partnerského meziúrovňového řízení. Jen tak můžeme dosáhnout společného cíle klimatické a sociální udržitelnosti, zachovat naši planetu pro budoucí generace a zajistit prosperitu a blahobyt pro občany našich měst, obcí a regionů.